

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.273/2024/6.

A Debreceni Ítéltábla Sallay Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Sallay István ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE „felszámolás alatt” (FELPERES CÍME) felperes által, a Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd) által képviselt I. RENDŰ ALPERES NEVE (I. RENDŰ ALPERES CÍME) I. rendű, a dr. Fapál László ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt II. RENDŰ ALPERES NEVE (II. RENDŰ ALPERES CÍME) II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelensége tárgyában indított perében a Debreceni Törvényszék 2024. március 6-án meghozott 10.G.40.111/2022/67. számú ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 68. sorszámon, az I. rendű alperes részéről 69. sorszámon előterjesztett fellebbezések alapján indult másodfokú eljárásban meghozta és a 2024. december 12-én megtartott nyilvános határozathirdetésen kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a keresetet elutasítja, és mellőzi az alpereseknek a felperes részére elsőfokú perköltség és az állam javára eljárási illeték megfizetésére kötelezését.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek személyenként az általános forgalmi adó összegét is tartalmazó 3 810 000 (hárommillió-nyolcszázöttezer) forint elsőfokú és 1 905 000 (egymillió-kilencszázöttezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára az ítélet meghozatalának dátumát követő 60. napig – 1 500 000 (egymillió-ötszáztezer) forint feljegyzett kereseti és 2 500 000 (kétfmillió-ötszáztezer) feljegyzett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a peres felek között 2020. január 4-én a felperes mint engedményező, az I. rendű alperes mint kötelezett és a II. rendű alperes mint engedményes között létrejött engedményezési szerződés érvénytelen, az engedményezési szerződés egyik tárgyát jelentő 250 333 333 forint követelést a felperes érvényesítheti az I. rendű alperessel szemben, a szerződés további tárgyát jelentő 430 500 000 forint követelést a II. rendű alperes érvényesítheti a felperessel szemben. Kötelezte az

alpereseket mint egyetemleges kötelezetteket a felperes javára 4 090 668 forint perköltség, az állam javára 1 500 000 forint kereseti illeték megfizetésére.

[2] Az ítéletben megállapított tényállás szerint 2006. június 9-én a KÓRHÁZ NEVE (a továbbiakban: Kórház) és az I. rendű alperes közreműködői szerződést kötöttek, amelyben az I. rendű alperes a megbízó székhelyén saját eszközei és a megbízóval közösen biztosított személyi feltételrendszer igénybevételével az észak-magyarországi régió daganatos betegeinek komplex onkológiai ellátásában való részvételét és az azt megalapozó sugárterápiás egység kialakítását és üzemeltetését vállalta 15 évre. Az I. rendű alperes kötelezettsége volt 2 db. O. I. digitális vezérlésű integrált kivitelű lineáris gyorsító telepítése a hozzá tartozó kiegészítő berendezésekkel, és egy S. S. szimulátort telepítése, emellett vállalta, hogy elvégzi a megbízó tulajdonát képező lineáris gyorsító egyszeri cseréjét, továbbá telepíti a M. komplett betegrögzítő rendszert. A szerződés szerint annak bármely okból történő megszűnése esetén a megbízó köteles volt az I. rendű alperes tevékenysége ellátásával kapcsolatban felmerült valamennyi közvetlen és járulékos költségét a szerződés megszűnésekor fennálló forgalmi értéken megtéríteni.

[3] A szerződést 2013. július 2-án módosították, kikötötték, hogy a szerződésben meghatározott 15 éves határozott futamidő lejártát követő 30 napon belül az I. rendű alperes által telepített eszközök bruttó 1000 forint/db átadási értéken a Kórház tulajdonába kerülnek vétel jogcímén. Az I. rendű alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy 2013. november 30-ig a megbízó által elnyert onkológiai pályázathoz illeszkedő új lineáris gyorsítót telepít és helyez üzembe, majd azt üzemelteti.

[4] A felperes és a II. rendű alperes 2014. szeptember 1-jén szintén közreműködői szerződést kötöttek, amelyben a II. rendű alperes a tulajdonában álló 2 db S. O. I. lineáris gyorsítót, 1 db S. S. berendezést és 1 db betegnyilvántartó informatikai szoftvert a felperes rendelkezésére bocsátotta, vállalta a működtetésükhöz szükséges szakorvosok és szakdolgozók biztosítását havi bruttó 10 500 000 forint díj fejében. Rögzítették, hogy a szolgáltatást a Kórház K. O. és S. Centrumában nyújtja. A szerződés határozott időre, 2021. június 9-ig jött létre. Akként rendelkeztek, hogy ha a szerződés ezt megelőzően szűnik meg, a felperes köteles megfizetni a 2021. június 9-ig hátralévő időre járó díj összegét, az egyösszegű kifizetést követően a felperes a használt eszközök tulajdonosa lesz.

[5] Ugyanezen a napon az I. rendű alperes és a felperes is közreműködői szerződést kötöttek, amelyben a felperes vállalta, hogy a 2 db S. O. I. lineáris gyorsítót, 1 db S. S. berendezést és 1 db betegnyilvántartó informatikai szoftvert az I. rendű alperes rendelkezésére bocsátja. A felperes vállalta továbbá egy új lineáris gyorsító beszerzését, telepítését és az I. rendű alperes rendelkezésére bocsátását. A szerződés szintén 2021. június 9-ig jött létre, és tartalmazta, hogy amennyiben a szerződés ezt megelőzően szűnik meg az I. rendű alperes köteles megfizetni a 2021. június 9-ig hátralévő időre járó díjat, az egyösszegű kifizetést követően a felperes a használt eszközök tulajdonosa lesz. A szerződésben I. rendű alperes havi 34 000 000 forint megfizetését vállalta.

[6] A II. rendű alperes 2014. szeptember 4-én kötött adásvételi szerződésekkel megvásárolt a B. Zrt.-től 2 S. O. I. lineáris gyorsítót, 1 S. S. készüléket, 1 Me... ellátástervező szoftvert és egy O. terápia-tervező szoftvert darabonként bruttó 56 000 000 forint vételáron.

[7] A felperes a CÉG-vel kötött adásvételi szerződést egy V. C. S. lineáris gyorsító tulajdonjogának átruházásáról, amelyhez kapcsolódóan 2014. szeptember 25-én állítottak ki számlát a felperes felé 1 420 000 euróról. A gyorsítót a felperes a 2015. július 20-i adásvételi szerződéssel értékesítette az O. P. L. Zrt. részére bruttó 559 054 000 forintért; ugyanezen a napon lízingbe vevőként a gyorsítóra az O. P. L. Zrt.-vel mint lízingbeadóval zártvégű pénzügyi lízingszerződést kötött szintén bruttó 559 054 000 forintért. A gyorsítót a felperes 2017. májusban létrejött szerződés szerint eladta az I. rendű alperesnek bruttó 30 700 500 forint vételárért, amelyet a számla szerint kompenzációval teljesítettek.

[8] A felperes 2017-ben a N. C. Ltd.-től vásárolt egy V. C. lineáris gyorsítót, amely a felszámolási eljárás során a felszámoló birtokába került.

[9] Az I. rendű alperes vásárolt egy V. C.-IX lineáris gyorsítót a CÉG-től, ezzel összefüggésben 2017. május 10-én a 427 199 148 forintból állítottak ki számlát az I. rendű alperes felé. A teljes vételár 720 000 000 forint volt. Ezt a berendezést a .../2018. számú végrehajtási eljárás során az eljáró önálló bírósági végrehajtó lefoglalta.

[10] A Kórház 2017 augusztusától nem teljesített kifizetést az I. rendű alperesnek, aki nem teljesített a felperesnek, aki szintén nem fizetett a II. rendű alperesnek. Az I. rendű alperes 2018. április 12-i hatállyal felmondta a Kórházzal kötött megállapodást.

[11] A felperes és a II. rendű alperes 2017. december 15-én közreműködői szerződésüket 2018. április 12-i hatállyal megszüntették. Rögzítették, hogy a II. rendű alperes a felperes részére legkésőbb 2018. augusztus 31-ig átad 2 db S. gyártmányú O. típusú lineáris gyorsítót és 1 db S. gyártmányú S. S. O. típusú CT berendezést tehermentesen. Ugyanezen a napon a közreműködői szerződés megszűnése miatt szükségessé váló elszámolás körében is megállapodtak akként, hogy a felperes köteles megfizetni a II. rendű alperesnek a 2021. június 9-ig terjedő időszakra 430 500 000 forintot. Lényegében ugyanazon elvek szerint az I. rendű alperes és a felperes szintén megszüntették a közreműködői szerződésüket.

[12] Az I. rendű alperes kötelezettként, a felperes engedményezőként, a II. rendű alperes pedig engedményesként kötöttek engedményezési szerződést 2020. január 4-én. Ebben rögzítették, hogy a közreműködői szerződésből eredően az I. rendű alperesnek 250 333 333 forintban áll fenn fizetési kötelezettsége a felperes felé; míg a felperes és a II. rendű alperes közötti közreműködői szerződésből eredően a felperes 56 700 000 és további 430 500 000 forintot köteles megfizetni a II. rendű alperesnek. Megállapodtak, hogy az I. rendű alperes a felperest terhelő 430 500 000 forint kötelezettséget átvállalja azzal a feltétellel, hogy egyúttal jogosult arra, hogy a II. rendű alperes által tulajdonolt gépeket megkapja. Ennek ellentételezéseként az I. rendű alperest terhelő 250 333 333 forint tartozást beszámítják, azaz a felperes mentesül 430 500 000 forint kifizetésétől, ennek fejében lemond 250 333 333 forint követeléséről. Kitértek arra, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperessel számol el, a felperessel szemben pedig követelése nincs, az általa tulajdonolt eszközök tulajdonjogát az I. rendű alperesnek adja át a tartozás rendezését követően. A szerződés megkötésekor a felperes és az I. rendű alperes ügyvezetője egyaránt G. L. volt.

Az alperesek az engedményezési szerződésben foglaltakat nem teljesítették.

[13] A Debreceni Törvényszék az 1.Fpk.7/2021. számú eljárásában megállapította a felperes fizetéseképtelenségét és elrendelte felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2021. június 18-a. A felszámolás során összesen 771 905 987 forint hitelezői igényt jelentettek be, ebből 140 596 210 forint követelés jelzálogjoggal biztosított. Az alperesek hitelezői igényt nem jelentettek be.

[14] A felperes keresetében az engedményezési szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérte elsődlegesen „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdés *a*) pontja, másodlagosan a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján. Kérte, hogy a bíróság rendelkezzen arról, hogy az engedményezési szerződés tárgyát jelentő 250 333 333 forint követelést a felperes érvényesítheti az I. rendű alperessel szemben, a 430 500 000 forint követelést pedig a II. rendű alperes érvényesítheti a felperessel szemben.

[15] Az elsődleges kereseti kérelmét arra alapította, hogy a szerződés a felperes vagyonának csökkenését eredményezte: a közreműködői szerződések megszüntetésekor a határozott időből hátralévő 41 hónap teljesítés nélkül maradt. A felperes és a II. rendű alperes közötti elszámolás ezt felölelte, azonban az I. rendű alperes és a felperes elszámolása erre az időszakra nem terjedt ki, így 1 230 000 000 forint kimaradt az elszámolásából, a felperesnek az I. rendű alperessel szemben fennálló követelése 1 480 333 333 forint. Ez egybevetve a II. rendű alperesnek járó összeggel azt eredményezi, hogy 1 049 833 333 forint vagyonszőkenés állapítható meg a felperes hátrányára, az I. rendű alperessel szembeni követelést kivonták a felszámolási vagyomból.

[16] Másodlagos kereseti kérelmében arra hivatkozott, hogy a közreműködési szerződések láncolatában a II. rendű alperes biztosított berendezéseket a felperesnek, amelyeket a felperes biztosított az I. rendű alperesnek. A V. gyorsítókkal helyettesítették volna a S. gyártmányú lineáris gyorsítókat, amelyek végső soron a felperes tulajdonába kerültek volna. Az engedményezési szerződés eredményeként azonban a két S. lineáris gyorsító az I. rendű alpereshez került, így a tulajdonjog megszerzésétől a felperes elesett; az I. rendű alperes a 41 hónapra őt megillető teljes összeghez hozzájutott, ugyanakkor a gépek tulajdonjoga is nála maradt.

[17] Az alperesek a kereset elutasítását kérték, mert az adós vagyona nem csökkent az engedményezési szerződéssel, továbbá a szerződés az adós vagyonából történő ingyenes elidegenítést sem valósított meg. A berendezések nem kerültek a felperes tulajdonába, hiszen nem fizette meg a II. rendű alperesnek a 430 500 000 forintot. A 2018 áprilisától 2021 júniusáig tartó időszakra járó díjazás a felperest nem illeti meg, mivel a berendezések nem voltak a birtokában, így nem tudta biztosítani azok használatát. Érvelésük szerint a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem nem alkalmazható, mivel a II. rendű alperes jóhiszemű és ellenérték fejében szerző félnek minősül. Arra az estre, ha a kereset megalapozott, a II. rendű alperes kérte annak megállapítását, hogy 430 000 000 forint, a Cstv. 57. § (1) bekezdésének *d*) pontja szerinti követelését, nyilvántartásba-vételi díj miatti igényét a Cstv. 57. § (1) bekezdésének *f*) pontja szerint és kamatigényét a Cstv. 57. § (1) bekezdésének *g*) pontja szerint elégítse ki a felszámoló.

[18] Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges keresetét megalapozottnak találta.

[19] Az ítélete indokolásában rögzítette, hogy a felperes elsődleges kereseti kérelmével összefüggésben a Cstv. 40. § (3) bekezdés alapján vélelmezni kellett, hogy a felperes szándéka a hitelezők kijátszására irányult az engedményezési szerződés megkötésével, és az alperesek tudtak, vagy tudniuk kellett erről a szándékról. Ugyan nem teljesül mindhárom szerződő félre az a feltétel, hogy azonos személy befolyása alatt működtek az engedményezési szerződés megkötésekor; de a szabályozás indoka a hitelezői érdekek védelme; olyan szerződéses kapcsolat esetén, amelyben három vagy több szerződő fél található, a hitelezői érdekek védelmét az szolgálja, hogy ha már a szerződő felek közül kettő esetében fennállnak a Cstv. 40. § (3) bekezdésében írt feltételek, úgy a rendelkezés a teljes szerződéses konstrukcióra, valamennyi szerződő félre irányadó legyen. A Cstv. 40. § (3) bekezdésében írt vélelmet az alperesek nem döntötték meg.

[20] A felperesi vagyonsökkenés vizsgálata során figyelembe vette, hogy a felperes és a II. rendű alperes, valamint az I. rendű alperes és a felperes között létrejött szerződések az alkalmazott jogi megoldást tekintve lényegében azonos tartalommal jöttek létre. A szerződéses kapcsolatok megszüntetésével összefüggésben szükséges elszámolást a felperes és a II. rendű alperes, valamint az I. rendű alperes és a felperes viszonylatában szintén hasonló elvek szerint kellett lefolytatni, amit az I. rendű alperes nyilatkozata is megerősített. Az elszámolás során a II. rendű alperes javára a 2018. április 12-ig járó szolgáltatási díj mellett figyelembe vették a 2021. június 9-ig járó 430 500 000 forintot is, ezzel szemben a felperesnek járó összegeknél kizárólag a 2018. április 12-ig terjedő időszakra járó 250 333 333 forintot számolták el. Megalapozatlanul hivatkoztak arra az alperesek, hogy az ezt meghaladó időszakra szolgáltatás hiányában díj nem volt elszámolható, mivel a Kórház a nyújtott szolgáltatásokat változatlanul igénybe veszi, ami csak akkor lehetséges, ha a kialakult szerződéses láncolat mindegyik eleme teljesíti a szerződés szerinti szolgáltatást. Annak sincs jelentősége, hogy a közreműködői szerződések megszűnését vagy megszüntetését követően az eszközök tulajdonjogának átruházására is sort kell keríteni, mivel ennek feltétele volt a megállapodások szerint a díjazás egyösszegű kifizetése. A felperes tehát alappal tart igényt a 41 hónapra járó díjazásra, illetve annak elszámolására; mivel azt a felek figyelmen kívül hagyták, elszámolásuk helytelen, ezzel az összeggel az adós vagyona csökkent, hiszen a megkötött engedményezési szerződéssel a szerződő felek a közöttük fennálló jogviszony végleges lezárását célozták. Mindezekre tekintettel a Cstv. 40. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott jogszabályi feltételek fennállása megállapítható, az engedményezési szerződés érvénytelen, az eredeti állapot helyreállításának van helye.

[21] Megállapította az elsőfokú bíróság azt is, hogy a másodlagosan előterjesztett kereseti kérelem ugyanakkor nem alapos. Rámutatott, hogy a felperes ebben az esetben is a 41 hónapra járó megbízási díj elszámolásának a hiányát sérelmezi, azonban az elidegenítés nem volt ingyenes, hiszen a felperes javára kikötöttek ellenszolgáltatást, akkor is, ha az nem a megfelelő mértékben történt.

[22] A pervesztes alpereseket „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) Pp. 83. § (1) bekezdése és 87. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségnek megfizetésére.

[23] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

[24] A II. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Valamennyi fellebbezési kérelme esetében kérte a felperes kötelezését az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére, perköltségként „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdés c) pontja szerinti mértékű ügyvédi munkadíjat számított fel. Hangsúlyozta, hogy a fellebbezés nem terjed ki a felperes másodlagos, a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kereseti kérelmének elutasítására.

[25] Az anyagi jogi felülbírálat részeként kérte a tényállás kiegészítését a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján azzal, hogy a közreműködői szerződésből eredő 56 700 000 forintot a felperes megfizette a II. rendű alperesnek, a II. rendű alperesnek 2018. április 12-ig a felperessel szemben követelése nincs.

[26] Érvelése szerint a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjával összefüggésben nem csupán az aktív vagyon fedezeti jellegének csökkenése vizsgálendő, hanem az is, hogy összességében az ügylet a megkötésének időpontjában azzal járt-e, hogy valamely hitelező az igényéhez kisebb hányadban jut hozzá. A támadott szerződés eredményeként a II. rendű alperes hitelezőként nem jelentkezett be a felszámolási eljárásba, az elsőfokú ítélet alapján 430 500 000 forint hitelezői igényt jelenthet be, amely csökkenti a hitelezők kielégítésére rendelkezésre álló vagyont. A II. rendű alperes a Cstv. 57. § (1) bekezdés d) pontja szerint kis- és mikrovállalkozás, így megelőzi a jelenlegi hitelezők nagy részét. Az adós felperes az öt megillető követelésről és egy nagyobb, öt terhelő kötelezettségről mondott le egyidőben, így vagyona ezzel a jogügylettel nem csökkent, hanem nőtt.

[27] Kiemelte továbbá, hogy a felszámolási vagyon az I. rendű alperes befizetésével nem növekszik, mert tudomása szerint az I. rendű alperes nem tudja megfizetni a 250 333 333 forintot, a felperes vagyona pedig a Cstv. 49/D. pont alatti zálogjogosutak kielégítésére sem elegendő, ezért a bírósági ítélet alapján a II. rendű alperes követelése nem kerülhet kielégítésre.

[28] A fellebbezés szerint II. rendű alperes nem áll az I. rendű alperes vagy a felperes, vagy G. L. ügyvezető befolyása alatt, tekintetében a rosszhiszeműséget és az ingyenességet nem lehet vélelmezni; azt a felperes sem bizonyította. A II. rendű alperes tehát jóhiszemű, ellenérték fejében szerzőnek minősül, ezért az engedményezési szerződés érvénytelensége vonatkozásában nem volt megállapítható. Hangsúlyozta, hogy az engedményezési szerződésben nem mondott le az öt megillető 430 500 000 forintról és a gépek tulajdonjogáról mindaddig, amíg a követelését az I. rendű alperes nem teljesíti.

[29] Másodlagosan előterjesztett fellebbezési kérelmével összefüggésben több eljárási szabálysértést is állított, és kérte, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése esetén az ítéltábla rendelje el, hogy másik elsőfokú bíróság folytassa le a megismételt eljárást a perfelvételi szaktól.

[30] Állította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása nem felelt meg a pártatlanság és elfogulatlanság követelményének. A Pp. 2. § (1) és (2) bekezdéseire figyelemmel nem hívhatta volna fel a felperest a per tárgyává nem tett közreműködői szerződésből eredő – a kereseti kérelemhez képest többlet – igény érvényesítésére. A felperes a felhívást nem teljesítette, ezért az ítélet nem terjed túl a kereseti kérelmen, de annak rendelkező része és indokolása nincs szinkronban, ezzel összefüggésben állította a Pp. 342. § (1) bekezdésének megsértését. Az elsőfokú bíróság továbbá a Pp. 4. § (2) bekezdése szerint a feleket terhelő peranyag szolgáltatási kötelezettséget átvéve maga határozta meg a csatolandó iratokat anélkül, hogy azt a felek indítványozták volna; a Pp. 276. § (2) bekezdését és 278. §-át megsértve maga határozta meg a perbeli cselekményeket, habár jelen perben hivatalbóli bizonyításra nem lett volna lehetőség. A Pp. 237. §-át megsértve az anyagi pervezetést nem a kereseti kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta, a per tárgyat nem képező okiratok csatolására kötelezte a feleket. Az elsőfokú bíróság továbbá a Pp. 183. §-át megsértve a felek bizonyítási indítványa nélkül bizonyítást vett fel a perfelvételi szakban; a Pp. 265. §-át megsértve átvette a felperes szerepét és igyekezett bizonyítani a felperesi tényállásban foglaltakat a felperes és az I. rendű alperes közötti közreműködői szerződés hiányában is. Az elsőfokú bíróság továbbá a tárgyalást berekesztette és az ítélet kihirdetését megkezdte, majd a tárgyalást újra megnyitotta és anyagi pervezető jogkörét tévesen használva keresetváltoztatásra kötelezte a felperest, ami sérti a Pp. 215. §-át.

[31] Az I. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan kérte elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását. Akként nyilatkozott, hogy fellebbezése nem terjed ki a felperes másodlagos, az elsőfokú bíróság által elutasított kérelmére. Kérte a felperes kötelezését az első- és másodfokú eljárással felmerülő költségei megtérítésére; perköltségként az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja szerinti mértékű ügyvédi munkadíjat számított fel.

[32] Állította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, nem rögzítette, hogy a 2013. július 2-án megkötött közreműködői szerződésmódosítás ítéletben ([4] bekezdés) idézett rendelkezése csak akkor hatályosul, ha egyik fél sem él a rendkívüli felmondás jogával vagy a szerződést nem bontják fel közös megegyezéssel, ezzel szükséges a tényállást kiegészíteni.

[33] Az elsőfokú bíróság továbbá iratellenesen rögzítette, hogy a felek megállapodása szintén tartalmazta: a szerződés 2021. június 9-ét megelőző megszűnése esetén a felperes (helyesen I. rendű alperes) köteles megfizetni a megszűnésig hátralévő időre járó díj összegét, az egyösszegű kifizetést követően a felperes (helyesen: I. rendű alperes) a használt eszközök tulajdonosa lesz. A felperes korábbi törvényes képviselője előadása szerint minden iratot átadott a felszámolónak, a szerződést a felperes nem csatolta, azt bírósági felhívásra az I. rendű alperes sem tudta benyújtani, habár eljárás annak beszerzése érdekében. Az elsőfokú bíróság a perben be nem csatolt szerződésre alapítottnan állapított meg tényállást. Tényként azonban csak azt lehet megállapítani, amit az engedményezési szerződés tartalmaz: az I. rendű alperes és a felperes közötti szerződés megszűnt 2018. április 12-én, a felek közötti elszámolás alapján az I. rendű alperesnek a felperes irányába 205 333 333 forint tartozása keletkezett. Kiemelte, hogy a felperes az I. rendű alperessel kötött és 2018. április 12-én

megszüntetett közreműködői szerződést mint az adós vagyonának csökkenését eredményező szerződést nem támadta meg a Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül.

[34] A tényállásból kérte mellőzni a [9] - [14] pontokat, mivel az engedményezési szerződésnek nem volt tárgya V. C. gyorsítók beszerzése és annak további sorsa; a felperes az azok beszerzésével összefüggő szerződéseket nem támadta meg. Kérte ugyanakkor a tényállást kiegészíteni azzal, hogy a felperes a II. rendű alperes részére az 56 700 000 forint számlatartozást megfizette.

[35] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felek kérelmeit, így a felperes keresetét is iratellenesen rögzítette: a felperes nem a keresetében, hanem tárgyalási jegyzőkönyvben jelezte, hogy szerinte a vagyonsökkenés témakörében további igényei vannak. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben anyagi pervezető jogkörével visszaélve keresetváltoztatásra hívta fel a felperest, a felperes 2024. május 29-i keresetváltoztatása azonban a keresetet nem módosította, hanem csak összecszerűségében pontosította.

[36] Érvelése szerint az engedményezési szerződés a felperes vagyonát növeli és nem csökkenti: a rendelkező rész szerint az 250 333 333 forinttal nőtt és 430 500 000 forinttal csökkent, vagyis 180 000 000 forint többletkötelezettség keletkezik az érvénytelenség megállapításából. Az engedményezéssel az adós a vagyonelem értékét meghaladó vagyoni értékű kötelezettségtől szabadult meg, ezért a követelés átruházás nem sértette a hitelezők érdekét. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértően állapította meg, hogy a felperes alappal tart igényt a 41 hónapra járó díjazásra, illetve annak elszámolására a jogviszonyok lezárása során, a közreműködési szerződés nem volt a per tárgya.

[37] Az eredeti konstrukció szerint is a II. rendű alperes az I. rendű alperesnek adná át a gépek tulajdonját, két lépésben; a II. rendű alperesnek a 41 hónap időszakra díjazás azért jár, mert a gépeinek a tulajdonjogát az eredeti szerződés szerint is át kellett adnia.

[38] Nem felel meg a valóságnak, hogy a közreműködői szerződések megkötését követően beszerzett V. gyorsítókkal helyettesítették volna a S. gyártmányú gyorsítókat, amelyek végső soron a felperes tulajdonába kerültek volna; a 2014. évben beszerzett V. gyorsítót az I. rendű alperes megvásárolta, a 2017. évben beszerzett V. gyorsító pedig a felperesi felszámoló birtokában van.

[39] Hangsúlyozta, hogy a felperesnek nem volt keresete az I. rendű alperessel megkötött közreműködői szerződésének megszüntetéséből eredő érvénytelenség megállapítása iránt. Amennyiben e szerződésből eredő követelése van az I. r alperessel szemben, ahhoz az engedményezési szerződés előzményének tekintett közreműködői szerződést a bíróságon külön keresettel meg kellett volna támadnia az egy éves jogvesztő határidőn belül; erről kereset hiányában a bíróság nem dönthetett volna. Érvelése szerint továbbá a „bármilyen mértékű követelés” nem alkalmas arra, hogy az adós vagyonának csökkenését a bíróság megállapítsa.

[40] Az I. rendű alperes törvényes képviselője a tulajdonjog átruházás témakörében nyilatkozott úgy, hogy a felperes és az I. rendű alperes közötti szerződés lényegét tekintve

azonosnak volt tekintendő, a szerződés megszűnése és a szerződés futam idejére járó kifizetések tekintetében nem tett nyilatkozatot. Nyilatkozata a közreműködői szerződés megszüntetése és elszámolása körében is a gépek fizikai átadásával volt összefüggésben.

[41] Jogi álláspontja szerint a II. rendű alperessel szemben a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem nem alkalmazható, rosszhiszeműségét vagy az ingyenességet a felperesnek kellett volna bizonyítania.

[42] Sérelmezte a perköltség megállapítását is, mivel a felperesnek két kereseti kérelme volt, amelyből a másodikban teljes mértékben pervesztes lett.

[43] Az eljárásjogi felülbírálat körében az I. rendű alperes állította, hogy az elsőfokú bíróság előzetes koncepció alapján vezette a pert, a felek bizonyítási indítványai nélkül a perfelvételi szakban maga határozta meg, hogy ki, milyen okiratokat csatoljon, habár sem a Cstv., sem a Pp. alapján nem volt helye hivatalbóli bizonyításnak. Az elsőfokú bíróság ezzel megsértette a Pp. 2. § (2) bekezdését, 4. § (2) bekezdését, 278. §-át és 237. §-át; továbbá a Pp. 183. §-ba ütközően a perfelvételi szakban folytatott le bizonyítást. A Pp. 265. §-a alapján a perben a felperesen volt a bizonyítási teher, ugyanakkor bizonyítás elmaradásának a következményeit a felperes helyett az alperesek viselik. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértően hívta fel a felperest keresetváltoztatásra, hiszen az anyagi pervezetés nem válhat a pernyertességhez szükséges utasítássá, továbbá az elsőfokú bíróság ezt megelőzően a tárgyalást berekesztette és a határozat kihirdetését is megkezdte.

[44] Az elsőfokú bíróság továbbá nem vizsgálta meg és nem is adott számot arról, hogy a Cstv. 57. §-ában rögzített kielégítési sorrend miként változik, ha a II. rendű alperes hitelezőként kerül be a felszámolási eljárásba. A Cstv. 40. §-a alapján folyó per célja az adós felszámolás körébe tartozó vagyonának növelése; az elsőfokú ítélet alapján a hitelezők között felosztható vagyon nem nő, hanem csökken, számítása szerint a várható átlagos megtérülés 85,99%-ról 76%-ra változik.

[45] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperesek kötelezését másodfokú perköltsége megfizetésére, perköltségként az Ükr. 3. §-a alapján számított ügyvédi munkadíjat és az Ükr. 2. §-a alapján útiköltséget érvényesített.

[46] Érvelése szerint a tényállás alperesek által kért kiegészítése túlnyomórészt irreleváns tényekre irányul. Hangsúlyozta, hogy habár felperes és I. rendű alperes közötti közreműködői szerződés nem áll rendelkezésre, a bíróság szabad mérlegelési jogkörében értékelte a felperes és az I. rendű alperes ügyvezetőjének nyilatkozatát, és ez alapján megalapozottan állapította meg, az I. rendű alperes a szerződés 2021. június 9-ét megelőző megszűnése esetén köteles megfizetni a megszűnésig hátralévő díj összegét.

[47] Nem vitatta, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján előterjesztett kereseti kérelem egy, a felperes által megkötött szerződés érvénytelenségének megállapítására és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására irányulhat, nem pedig egy – egyébként nem vitatottan megszűnt – szerződés alapján fennálló követelés érvényesítésére.

Azonban a felperes és az I. rendű alperes között a szerződés megszűnésére vonatkozó okirat nem áll rendelkezésre, csak a keresettel támadott engedményezési szerződésben került rögzítésre az I. rendű alperes felperes felé fennálló tartozásának mértéke, így a felperes kizárólag ezen szerződés érvénytelenségének megállapítása útján kerülhet abba a helyzetbe, hogy esetleges további, a megszűnt közreműködői szerződés alapján fennálló követelését érvényesítse. Az engedményezési szerződés alapján nem csak magával az engedményezéssel érintett követeléssel csökkent a felperes vagyona, hanem azzal, hogy az a valóságnál alacsonyabb összegben rögzítette a felperesnek az I. rendű alperessel szembeni követelését. Érvelése szerint a közreműködői szerződés vagy annak megszüntetésére vonatkozó megállapodás megtámadása nem volt szükséges, azt az elsőfokú bíróság ítélete sem érintette.

[48] Hangsúlyozta, hogy mindkét közreműködői szerződés esetében a kikötött szolgáltatási díj a közreműködő által nyújtott szolgáltatás díjából, valamint a gép vételárából tevődött össze, ezért nem lehet önállóan vizsgálni a gépek tulajdonjoga megszerzésének feltételeit, a felperes és I. rendű alperes ügyvezetőjének nyilatkozatát is ennek megfelelően kell értékelni.

[49] A Cstv. 40. § (3) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem háromoldalú szerződés vonatkozásában megállapítható: olyan szerződésláncolatról, hosszútávú együttműködésről van szó, ahol a felperes és az I. rendű alperes összefonódása egyértelmű, és a perben előadottak szerint a II. rendű alperes – melynek székhelye megegyezik a felperesével – szintén e körbe tartozik.

[50] Két, látszólagos tárgyi keresethalmazatot képező kereseti kérelme volt, az I. rendű alperes tévesen állította, hogy az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelmet elutasította volna, az ítélet rendelkező része ilyen nem tartalmaz. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárása megfelelt a Pp. hatályos előírásainak, így az ítélet hatályon kívül helyezése nem indokolt.

[51] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének [4] bekezdését azzal egészíti ki, hogy a 2013. július 2-án kötött szerződésmódosítás szerint az alapszerződést úgy módosították, hogy a szerződés megszűnésekor akkor kerülnek az I. rendű alperes által telepített eszközök a Kórház tulajdonába darabonként 1000 forint átadási értéken, amennyiben egyik fél sem élt a rendkívüli felmondás jogával vagy a 15 éves határozott időtartam lejártá alatt a szerződést nem bontják fel.

[52] Az elsőfokú ítélet [7] bekezdés 9. és 10. sorában a felperes helyett helyesen I. rendű alperes szerepel. Az ítéltábla ugyanakkor eltérő jogi álláspontjára tekintettel mellőzi annak tényállásként való rögzítését, hogy a felek (a felperes és I. rendű alperes) megállapodása szintén tartalmazta, hogy a szerződés 2021. június 9-ét megelőző megszüntetése esetén az I. rendű alperes köteles megfizetni a 2021. június 9-ig hátralévő időre járó díj összegét, és az egyösszegű kifizetést követően az I. rendű alperes a használt eszközök tulajdonosa lesz. Erre tekintettel a Pp. 353. §-a szerinti kijavítás indokolatlan.

[53] Szintén mellőzi a tényállásból annak rögzítését, hogy a felperes és I. rendű alperes közötti szerződés megszüntetésére lényegében a felperes és II. rendű alperes közötti szerződés megszüntetésével azonos elvek szerint került sor (elsőfokú ítélet [18] bekezdés).

[54] A fellebbezések az így módosított tényállás alapján alaposak.

[55] Az ítéltábla a fellebbezések alapján elsőként az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét bírálta felül (Kúria Pfv.21.336/2020/5. – megjelent: BH2022.47.), és megállapította, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének Pp. 381. §-a szerinti feltételei nem állnak fenn.

[56] Az alperesek előadása szerint az elsőfokú eljárás nem felelt meg a pártatlanság és elfogulatlanság követelményének, azonban a Pp. 15. § (2) bekezdés szerint a 12. § *f*) pontjában meghatározott kizárási okot a fél csak akkor jelentheti be és érvényesítheti az ügy tárgyalásának megkezdése után, ha egyben valószínűsíti, a bejelentés alapjául szolgáló tényről csak a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és a tudomásszerzést követően az okot haladéktalanul bejelentette. Ezen elvárásnak a fellebbezésben tett bejelentés, és az első ízben ott megjelölt kizárási okra történő hivatkozás nem felelt meg.

[57] Az alperesek által is hivatkozott tárgyalási elv alapján a perben jelentős tények állítása és az alátámasztásukra szolgáló bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terheli [Pp. 4. § (2) bekezdés]. A Pp. ugyanakkor alapelveként rögzíti a bíróság közrehatási kötelezettségét is (6. §), amelynek egyik megjelenése a bíróság anyagi pervezetési kötelezettsége (Pp. 237. §), amellyel a törvény aktív közreműködési kötelezettséget telepít a bíróságra a felek magánautonómiából fakadó önrendelkezési joga érvényesülésének hatékony elősegítése érdekében; annak a peranyagra is közvetlen vagy közvetett hatása van (T/11900. számú törvényjavaslat a polgári perrendtartásról 245., 355.). A bíróságnak a közrehatási kötelezettségéből eredően arra kell törekednie, hogy a jogvita eldöntéséhez szükséges valamennyi bizonyítandó tény mielőbb ismertté váljon, a bizonyítékok köre, és a szükséges bizonyítási indítványok ugyanígy a lehető leghamarabb rendelkezésre álljanak, amelyet úgy érhet el, ha a feleket az érvényesíteni kívánt jog szempontjából lényeges tények előadására és releváns jogi érvelésre szorítja. A bíróság az anyagi pervezetés alkalmazási feltételeinek hiányában nem avatkozhat bele a peranyag szolgáltatásába, mert a tárgyalási elv alapján a perben jelentős tények állítása és az alátámasztásukra szolgáló bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terheli (Kúria Pfv.20.807/2023/5. – megjelent: BH2024.184.III.). Az alperesek arra helytállóan hivatkoztak, hogy a Pp. 237. § (5) bekezdéséből következően a bíróság anyagi pervezetése nem terjedhet ki a fél magánautonómiájába tartozó kérdésekre; a fél szabadon eldöntheti, hogy milyen jogot kíván érvényesíteni, milyen mértékben és erre figyelemmel milyen kérelmet terjeszt elő, ezek alapjául milyen tényeket állít, továbbá azokat mennyiben és milyen módon kívánja bizonyítani.

[58] A felperes a keresetében a Cstv. 40. § (1) bekezdés *a*) illetve *b*) pontja alapján kérte az engedményezési szerződés érvénytelenségének megállapítását, az ezzel összefüggő perfelvételi nyilatkozatai mind a tényállítás, mind a jogi érvelés körében részben nem kellően részletezettek, illetve ellentmondásosak voltak; a felperes továbbá egyes általa hivatkozott lényeges tények vonatkozásban bizonyítási indítványt sem tett. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság anyagi pervezetési kötelezettsége a Pp. 237. § (1) és (2) bekezdése szerint fennállt.

[59] Az anyagi pervezetés során a bíróság segíti a feleket a releváns tényállítások és az igény (kereseti kérelem) megfelelő előadásában; így felhívja a feleket nyilatkozataik

szükséges mértékig és kellő részletességű kiegészítésére, azzal, hogy ez nem eredményezhet az eredetileg előadottak tartalmával ellentétes előadásokat és kérelmeket. A felperes a Cstv. 40. § (1) bekezdés *a)* illetve *b)* pontjára alapítottan szerződés átruházási megállapodás és engedményezési szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte. Figyelemmel „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:193. § (2) bekezdésére, és a 6:108. § (1) bekezdésére nem volt mellőzhető az alapjogviszonyokat megtestesítő szerződésekkel kapcsolatos tényeloadás.

[60] Mivel a felperes másodlagosként megjelölt, a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b)* pontjára alapított keresetét arra alapította, hogy a felek szándéka szerint a szerződés lejártakor a V. típusú gyorsítók kerülnek volna a Kórház tulajdonába, míg a S. gyártmányú gyorsítók a II. rendű alperes és a felperes közötti szerződés szerint a felperes tulajdonába kerülnek; az engedményezési szerződéssel pedig ezen utóbbi eszközök a II. rendű alperes tulajdonában maradtak úgy, hogy a szerződés megszűnéséig járó díjhoz is hozzájutott. Erre tekintettel nem volt szükségtelen a gyorsító berendezések tulajdonviszonyainak feltárása. Ezen indokból megalapozatlan továbbá a Pp. 346. § (4) bekezdésére figyelemmel az I. rendű alperes által az erre vonatkozóan megállapított tényállás részbeni (az elsőfokú ítélet [9]-[14] bekezdése) mellőzésére irányuló fellebbezés is.

[61] Utal továbbá az ítéltábla arra is, hogy a felperes a keresetlevelében a Pp. 170. § (5) bekezdés *b)* pontja szerinti bizonyítási szükséghelyzetre is hivatkozott, az elsőfokú bíróság felhívásai részben ehhez kapcsolódtak.

[62] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor az anyagi pervezetés körében a Pp. 237. § (4) bekezdésétől eltérő eszközöket vett igénybe, az anyagi pervezetés határait túllépve kifejezett felhívást intézett a felekhez az általa meghatározott okiratok csatolására, amelynek elmulasztása esetére pénzbírság kiszabását helyezte kilátásba. Az ítéltábla egyetértett az alperesekkel abban, hogy ez meghaladja a bíróság anyagi pervezetésének körét, a Pp. 276. § (2) bekezdésébe ütközik. Az anyagi pervezetés körében a bíróság csak tájékoztatja feleket arról, hogy perfelvételi nyilatkozatuk mennyiben hiányos, milyen további körben indokolt tényeloadást tenni vagy bizonyítást indítványozni, de az anyagi pervezetés körében nem hívhatja fel a feleket konkrét, általuk nem hivatkozott okiratok csatolására. A Pp. 381. §-a alapján azonban az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése is csak akkor vezethet az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez, ha az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. Ezen eljárási szabálysértés ugyanakkor az eljárási szabálysértés következményeként beszerzett bizonyítékok (okiratok) mellőzésével a másodfokú eljárásban orvosolható. Az ítéltábla később ismertetett anyagi jogi álláspontjára tekintettel továbbá ezen eljárási szabálysértésnek az ügy érdemi eldöntésére sem volt kihatása.

[63] Az alperesek által, megsértett eljárási rendelkezésként állított Pp. 278. § (1) bekezdése a Pp. 263. §-ában rögzített tényállás szabad megállapításának elve, azon belül is a szabad bizonyítás elvének a bizonyításfelvétellel összefüggésben megfogalmazott szabadsága. Amennyiben a bíróság a felek bizonyítási indítványa nélkül folytat le bizonyítást, az nem ezen, hanem a Pp. 276. § (2) bekezdés megsértése körében értékelendő, amelyre vonatkozóan az ítéltábla jogi álláspontját a fentiekben rögzítette.

[64] A Pp. 183. § (1) bekezdése szerint a perfelvétel tartalmát képezi a bizonyítási eszközök rendelkezésre bocsátása; azaz a törvény a bizonyítási eszköz rendelkezésre bocsátását, így okirati bizonyíték becsatolását is perfelvételi nyilatkozatnak minősíti. Szintén a Pp. 183. § (1) bekezdése szerint perfelvételi nyilatkozat a fél előadása a felajánlott bizonyíték, bizonyítási indítvány bizonyításra való alkalmasságáról, amelyet mind a maga, mind az ellenfél bizonyítékai és bizonyítási indítványai körében meg kell tennie. A bizonyítékként hivatkozott iratok csatolása és felek általi értékelése tehát nem ütközik a Pp. 183. § (3) bekezdésébe; az elsőfokú bíróság pedig maga a becsatolt bizonyítékokat az eljárás ezen szakaszában nem értékelte, bizonyító erejükről nem foglalt állást.

[65] A felperes a keresetlevelében az elsődleges kereseti kérelmét a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapította, az azt megalapozó tényállításként adta elő, hogy a felperesnek 250 333 333 forint nem vitatott követelése volt az I. rendű alperessel szemben, amelyet ingyenesen a II. rendű alperesre engedményezett, ezzel csökkent a hitelezők kielégítésére szolgáló vagyona, míg a II. rendű alperes a többi hitelezőhöz képest előnyösebb helyzetbe került követelése részbeni kielégítésével, valamint hivatkozott arra, hogy a közreműködési szerződés alapján fizetendő összeg a gépek tulajdonjogával kapcsolatos díjat is tartalmazott, a felperes a gépek tulajdonjogát már nem szerezhette meg. Ezzel összefüggően jogi érvelésként állította, hogy a felperesnek a hitelezők kielégítésére szolgáló aktív vagyona csökkent. Az alperesek érdemi ellenkérelmének ismeretében, arra reagálva (37. alatti jegyzőkönyv) már arra is hivatkozott: nem ismert, hogy a 250 333 333 forint követelés milyen számítás eredménye, a felperes és II. rendű alperes közötti szerződés alapján az I. rendű alperes hátraléka ezt meghaladhatta; majd a 2023. október 31-én tartott tárgyaláson azt adta elő, hogy a felperes és I. rendű alperes közötti közreműködői szerződés felszámolásával összefüggésben a felperes nem 250 333 333 forint, hanem 1 480 333 333 forint megtérítésére volt jogosult; a vagyonszőkenés mértéke ezen összeg és a II. rendű alperes javára megfizetendő összeg különbözete. A felperes ezen nyilatkozatával kizárólag a kereset alapjául szolgáló tényállítást, illetve jogi érvelését változtatta meg, amely a Pp. 2021. január 1-jétől megváltozott szabályai szerint nem keresetváltoztatás [Pp. 7. § (1) bekezdés 4. és 12. pont]. A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a felperes a 37. és 44. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatai csupán az előterjesztett keresetet megalapozó tényállás és jogi érvelés megváltoztatását tartalmazzák, nem irányulnak új igény érvényesítésére. A felperes fentiek szerint módosított tényállítást és jogi érvelését a bíróság a Pp. 341. § (1) bekezdése alapján köteles volt figyelembe venni és elbírálni. A Pp. 342. § (1) és (3) bekezdése alapján továbbá a bíróság a kérelemhez és a jogállításhoz van teljesen kötve, nem kötött azonban a felek jogi érveléséhez; az érvényesített jogon, a kereseti kérelmen és az ellenkérelmen belül a fél jogi érvelésétől eltérő indokok mentén is határozhat (Kúria Pfv.20.807/2023/5. – megjelent: BH2024.184.IV.). Az elsőfokú bíróság ítélete mindezekre tekintettel nem sérti a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdését sem.

[66] Az I. rendű alperes továbbá megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet iratellenesen rögzítette a felperes keresetét (elsőfokú ítélet [25] – [26] bekezdése). A Pp. 346. § (4) bekezdése alapján az ítéletnek a felek per tárgyára vonatkozó kérelmeit, ezzel kapcsolatos nyilatkozatait és annak alapjait kell rögzítenie, amelyekre a bíróságnak az indokolásban reflektálnia kell. Amennyiben a fél a kereset alapjául szolgáló tényállítást vagy jogi érvelését megváltoztatja, az ítéletnek a fél kérelmét ezen megváltoztatott tartalommal kell tartalmaznia; az elsőfokú bíróság ennek megfelelően járt el.

[67] Az alperesek arra is hivatkoztak, hogy keresetváltoztatásnak a Pp. 215. § (1) bekezdése alapján csak az az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig lehet helye, az elsőfokú bíróság ugyanakkor a tárgyalást berekesztette, majd az elsőfokú ítélet kihirdetését is megkezdte, és csak ezt követően nyitotta meg újra a tárgyalást és hívta fel a felperest keresetváltoztatásra.

[68] Az ítéltábla ezzel összefüggésben rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság 10.G.40.111/2022/58. alatti jegyzőkönyv szerint a tárgyalást berekesztette és a Pp. 350. § (4) bekezdésében foglalt lehetőséggel élve az ítélet meghozatalát és kihirdetését elhalasztotta 2024. május 24-re. A határozathirdetésre kitűzött tárgyalásról készített 59. alatti jegyzőkönyv ugyan valóban félreérthetően fogalmaz, azonban abból kétséget kizáróan megállapítható, hogy az nem a határozat kihirdetésének megkezdését rögzíti 12 óra 20 perckor, hanem a Pp. 160. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelően a határozathirdetésre kitűzött tárgyalás megkezdésének időpontját. Az alperesek tévesen hivatkoztak ezért arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet kihirdetésének megkezdését követően rendelkezett volna a tárgyalás újbóli megnyitásáról. A már berekesztett tárgyalás ismételt megnyitását a Pp. 224. § (3) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi, amely esetben az elsőfokú bíróság megteheti mindazon intézkedéseket, amelyekre a tárgyalás berekesztését megelőzően jogosult, ekként a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetési kötelezettségét is gyakorolhatja.

[69] Az anyagi pervezetés nem ösztönözheti a felet sem más tényelődadásra, sem az érvényesíteni kívánt jog megváltoztatására. A felperes tárgyalás berekesztését megelőzően fenntartott keresete a „Szerződés átruházása iránti megállapodás, Engedményezési szerződés” érvénytelenségének megállapítására (keresetlevél) és ennek jogkövetkezményeként a Cstv. 40. § (1a) bekezdése szerint az eredeti állapot helyreállítására irányult (5. sorszámú keresetpontosítás) akként, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a II. rendű alperes az általa kapott szolgáltatás visszatérítésére köteles, a követelést a felperes érvényesítheti az I. rendű alperessel szemben. Figyelemmel arra, hogy a támadott szerződés több követelésről is rendelkezik, a keresetpontosítás ezekre csak részben terjed ki, továbbá az ítélet alapján a II. rendű alperes által visszatérítendő, a felperes által érvényesíthető követelést összecszerűen sem jelölte meg, az nem felelt meg a Pp. 170. § (2) bekezdés a) pontjának. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére a keresetlevelet perfelvételre alkalmasnak ítélte, és azt kézbesítette az alpereseknek. Amennyiben a bíróság a keresetlevél hiányosságát a perindítás joghatásainak beálltát követően észleli, úgy ezen hiányosságokat az anyagi pervezetés keretein belül kísérelheti meg pótoltatni, az elsőfokú bíróság 10.G.40.111/2022/59. alatti végzése ennek felel meg, az csupán az eredeti állapot helyreállítása iránti kereset pontos, összecszerű tartalmának meghatározására hívta fel a felperest, de nem tartalmaz további, a perben nem érvényesített igény előterjesztésére vonatkozó felhívást; ekként ezzel összefüggésben a Pp. 2. § (1) és (2) bekezdésének megsértése sem állapítható meg.

[70] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a II. rendű alperes követelésének nyilvántartásba vétele és annak besorolása a felszámolási eljárás tárgya, a kielégítési sorrend esetleges változására az elsőfokú ítéletnek nem kellett kitérnie. Az I. rendű alperes azon fellebbezési érvelése, amely szerint, mint a Cstv. 57. § (1) bekezdés d) pontjába sorolandó hitelező részére kifizetendő megközelítőleg 180 000 000 forinttal a további hitelezők hátrányosabb helyzetbe kerülnek, a megtámadhatóság feltételeként, tehát az ítélet anyagi jogi felülbírálatnak körében vizsgálendő, ahogyan az a felhívott eseti döntésből (Győri Ítéltábla Gf.IV.20.109/2010/6.) is következik.

[71] A bizonyítás eredményének mérlegelése, valamint a bizonyítatlanság jogkövetkezményének levonása [Pp. 265. § (1) bekezdés] szintén az anyagi jogi felülbírálat részét képezi.

[72] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése mindezekre tekintettel a fellebbezésekben hivatkozott Pp. 381. §-a szerint nem volt indokolt, az ítéltábla ezért azt érdemben bírálta felül, és megállapította, hogy a fellebbezések alaposak.

[73] Az alperesek kérték a tényállást kiegészíteni azzal, hogy a felperes az engedményezési szerződésben a II. rendű alperessel szemben a közreműködői szerződésből eredően fennálló tartozásaként rögzített 56 700 000 forintot megfizette. A Pp. 346. § (4) bekezdése az ítéletben a tényállás rögzítését az adott ügy eldöntéséhez szükséges mértékben, azaz a releváns tényekre szorítkozva írja elő. A felperes ezen 56 700 000 forinttal összefüggésben igényt nem érvényesített, az által előterjesztett kereset elbírálása során ezen tény jelentőséggel nem bírt, ezért az ítéltábla ezzel a tényállást nem tartotta szükségesnek kiegészíteni.

[74] Az I. rendű alperes kérte továbbá a tényállást kiegészíteni azzal, hogy az engedményezési szerződés alapján a felperes vagyona nőtt, azonban ez a perben nem bizonyított, ekként a tényállás ilyen tartalmú kiegészítésének sem volt helye.

[75] Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges, a Cstv. 40. § (1) bekezdés *a*) pontjára alapított keresetét alaposnak találta. A tényállási elemként meghatározott felperesnél bekövetkezett vagyonsökkenésként állapította meg, hogy a perben rendelkezésre nem állt, a felperes és I. rendű alperes közötti közreműködői szerződés megszüntetésével összefüggésben a felperest további 41 hónapra illette volna meg díjazás, amelyet a jogviszonyok lezárását célzó, jelen perben támadott szerződésben nem vettek figyelembe, amivel – annak tényleges összegétől függetlenül – bekövetkezett az adós vagyonának csökkenése.

[76] A Cstv. 40. § (1) bekezdés *a*) pontjára alapított keresettel összefüggésben a felperesnek kellett bizonyítania a vagyonsökkenés bekövetkezését. Érvelése szerint (44. alatti jegyzőkönyv) a vagyonsökkenés mértéke a felperest ténylegesen megillető 1 480 333 333 forint és az őt terhelő 430 500 000 forint különbözete, ezért a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az I. rendű alperessel kötött szerződés megszüntetéséből eredően őt 1 480 333 333 forint illette meg, amelyből 1 049 833 333 forinttól a perben támadott engedményezési szerződés következtében esett el.

[77] A felperes ezen tényállítását mindenekelőtt a felperes és I. rendű alperes közötti közreműködési szerződés, valamint az annak megszüntetéséről és a felek közötti elszámolásról szóló szerződés becsatolásával tudott volna eleget tenni. A felperes ezzel összefüggésben a Pp. 265. § (2) bekezdése szerinti bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozott. A felperes ugyanakkor a szerződést megkötő félként kétséget kizáróan maga is rendelkezett a szerződéssel; a felperes képviselőjében eljáró felszámoló csupán hivatkozott arra, hogy azt az adós volt vezető tisztségviselője nem adta át a részére, de ezt nem igazolta. Nincs arra vonatkozóan adat, hogy a felszámoló a Cstv. 31. §-ában előírt iratátadási kötelezettség

részbeni elmulasztására hivatkozott volna, vagy ezzel kapcsolatban a Cstv. 33. § (1) bekezdése szerinti szankció alkalmazását indítványozta. A felperes azt sem igazolta, hogy az iratok megszerzésére bármilyen intézkedést tett volna. Az elsőfokú bíróság felhívta az I. rendű alperest is ezen okiratok csatolására, azonban az I. rendű alperes – a felpereshez hasonlóan – állította, hogy azokkal nem rendelkezik, ugyanakkor igazolta, hogy azok beszerzésére kísérletet tett, amely nem vezetett eredményre. Egyik fél sem indítványozta ugyanakkor, hogy a bíróság a Pp. 320. § (3) bekezdése alapján maga kísérelje meg ezen okiratok beszerzését. A bizonyítási szükséghelyzet Pp. 265. § (3) bekezdésében írt következménye nem volt alkalmazható, az elsőfokú bíróság ugyanakkor maga sem erre alapította az általa rögzített tényállást.

[78] A Pp. 278. § (1) bekezdésében rögzített szabad bizonyítás elvéből következően a felek közötti szerződés tartalma egyéb módon is bizonyítható lett volna. A felperes e körben ugyanakkor bizonyítási indítványt – a bizonyítási szükséghelyzetre történt hivatkozásokon túl – nem terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság az ítéletben ezzel összefüggésben megállapított tényállást kizárólag az I. rendű alperes törvényes képviselőjének személyes előadására alapította. Arra a fellebbezés helytállón hivatkozott, hogy a fél törvényes képviselőjének előadása a Pp. 263. § (1) bekezdése és 267. §-a szerint nem bizonyítási eszköz, ugyanakkor az Pp. 263. § (1) bekezdése és 266. § (1) bekezdése alapján a tényállás megállapításának mégis alapja lehet. Az I. rendű alperes törvényes képviselője ugyanakkor a felperes és az I. rendű alperes közötti közreműködői szerződés tartalmáról részletes nyilatkozatot nem tett, csupán azt adta elő, hogy az a havidíj mértékének eltérése mellett lényegében azonos volt a felperes és II. rendű alperes közötti szerződéssel; nem emlékezett arra, hogy a két szerződés tartalmában lényeges eltérés lett volna, bár a felperes és I. rendű alperes közötti szerződésnek új eszköz beszerzése is a tartalmát képezte. Előadta még, hogy amennyiben a felperes és I. rendű alperes közötti szerződés a futamidő végéig fennmarad, úgy a beszerzett új eszköz is átadásra került. Az I. rendű alperes törvényes képviselője ugyan valóban akként nyilatkozott, hogy az I. rendű alperes és felperes között a közreműködői szerződés megszüntetésére és elszámolására a felperes és a II. rendű alperes közötti megállapodással azonos sémában került sor, azonban a jegyzőkönyv szerint ezen nyilatkozatát azzal összefüggésben tette, hogy az alperesek jogi képviselői a berendezések fizikai átadásáról; a tulajdonjog átszállásának hiányáról nyilatkoztak. Az I. rendű alperes törvényes képviselőjének ezen nyilatkozata kiterjesztően nem értelmezhető, azt pedig nem állította, hogy a felperes és I. rendű alperes közötti közreműködői szerződés megszüntetéséből eredően az I. rendű alperes a határozott idejű szerződésből még fennmaradó időre köteles lett volna a havi díj megfizetésére, ez a fenti nyilatkozatából sem következik, azt az I. rendű alperes jogi képviselője útján kifejezetten vitatta. A felperes felszámolóbiztos a 2023. szeptember 6-án megtartott tárgyaláson még maga is úgy nyilatkozott, hogy nem állna a valósággal teljes összhangban a 2018. április 12-e és 2021. június 9-e közötti időszakra vonatkozóan a felperest illető havi díjazás felszámítása (37. alatti jegyzőkönyv 4. oldal). Az elsőfokú bíróság ezért tévesen tekintette bizonyítottnak, hogy a közreműködői szerződés megszüntetésével összefüggő elszámolás alapján a felperest 41 hónapra járó díjazás illette meg.

[79] Az ítéltábla szükségesnek találja rögzíteni továbbá, hogy jelen pernek nem volt tárgya a felperes és I. rendű alperes közötti közreműködői szerződés megszüntetéséről és ehhez kapcsolódó elszámolásról szóló, a fentiek szerint ismeretlen tartalmú szerződés. A keresettel támadott átruházási és engedményezési szerződés pedig nem tartalmazza a közreműködői szerződés megszüntetéséből eredő elszámolást, csupán azt rögzíti, hogy 250 333 000 forint követelése keletkezett a felperesnek, azaz azt bizonyítja csupán, hogy a

felek által elismerten legalább ilyen összegű követeléssel bírt. Az abból nem megállapítható, hogy a felperesnek az elszámolásból eredően lehetett-e további követelése az I. rendű alperessel szemben, joglemondást sem tartalmaz.

[80] A perben rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével csak az volt megállapítható, hogy a támadott szerződésben a felperes és II. rendű alperes közötti szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket az I. rendű alperese ruházta át, az I. rendű alperes vállalta a felperest terhelő 430 500 000 forint megfizetését is, amelynek ellentételezéseként a felperes részére járó 250 333 333 forint követelést beszámítják a fizetési kötelezettségbe.

[81] Kiemeli az ítéltábla, hogy a bírói mérlegelés felülbírálatának általános kizárása és a nyilvánvalóan okszerűtlen esetekre korlátozása csak a felülvizsgálati eljárásban érvényesülő szabály, a másodfokú bíróság szabadon felülmérlegelheti az elsőfokú bíróság által beszerzett bizonyítékokat (Kúria Pfv.20.459/2023/5. – megjelent: BH2024.85.).

[82] A felperes helytállóan utalt arra, hogy a bírói gyakorlat szerint (BDT2011.2474.) a vagyonsökkenés akkor is megvalósulhat, ha egyébként a vagyon csökkenésével járó ügylet eredményeként egyes hitelezői követelések is megszűnnek. A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja ugyanakkor egyfajta fedezetelvonó tényállást szabályoz, alkalmazására tehát csak tényleges vagyonsökkenés esetén kerülhet sor. A perben azt a felperes sem tette vitássá, hogy a támadott szerződés megkötésekor 430 500 000 forint tartozása állt fenn a II. rendű alperes felé, amelyet az I. rendű alperes átvállalt és ennek következtében jogosulttá vált a II. rendű alperes által tulajdonolt gépek megszerzésére, továbbá beszámítással megszűnt a felperes felé fennálló 250 333 333 forint tartozása. A tartozásátvállalás és engedményezés következtében a felperes tehát nagyobb értékű követeléstől szabadult, mint amilyen követelés érvényesítésétől elesett, ebből következően vagyonsökkenés nem volt megállapítható. A felperes keresetében a vagyonsökkenés körében vette figyelembe, hogy a felperes helyett az I. rendű alperes szerezhette meg a berendezések tulajdonjogát. Ezzel összefüggésben az ítéltábla ismételten utal arra, hogy a felperes és I. rendű alperes közötti szerződés és annak megszüntetéséről szóló megállapodás tartalma nem ismert, így ezen hivatkozás nem bizonyított; másrészt a felek végső szándéka – amelyet az I. rendű alperes törvényes képviselőjének nyilatkozata rögzít és az I. rendű alperes és a Kórház közötti szerződések is alátámasztanak – az volt, hogy a berendezések a vele szerződött I. rendű alperesen keresztül a Kórház (tehát nem a felperes) tulajdonába kerüljenek a jogviszony lezárását követően. Az pedig nem bizonyított, hogy az új berendezésekkel kiváltott korábbi eszközök a kiváltást követően a közreműködői szerződés megszűnése esetén a felperes tulajdonába kerültek volna.

[83] A felperes hivatkozott arra is, hogy a II. rendű alperes az engedményezéssel a többi hitelezőhöz képest előnyösebb helyzetbe került. Amennyiben azonban az adós vagyonának csökkenése nem állapítható meg, önmagában az, hogy a szerződéssel valamely hitelező előnyösebb helyzetbe kerül, a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti érvénytelenség megállapítására nem alkalmas.

[84] Az elsőfokú bíróság továbbá tévesen jutott arra a következtetésre, hogy amennyiben egy három oldalú jogviszonyban a Cstv. 40. § (3) bekezdésében írt feltételek fennállnak, úgy a rendelkezés a teljes konstrukcióra, tehát valamennyi félre irányadó.

[85] A Cstv. 40. § (3) bekezdése törvényes vélelmet rögzít; amely vélelem megdönthető, azaz maga a jogalkotó sem kívánta annak feltételek nélküli érvényesülését. A törvényes vélelemben a jogalkotó a szerződés megtámadásának egy elemét (a rosszhiszeműséget, illetve ingyenességet) az ott írt feltételek megvalósulása esetén valónak fogadja el; ezzel a bizonyítási terhet megfordítja és a bizonyítatlanság eredményét az alperesre terheli. Ezen szigorú eljárásjogi következmények kizárólag a jogszabályban meghatározott esetben hárulhatnak az alperesre, a vélelem ezért kiterjesztően nem értelmezhető még a hitelezői érdekek védelmében sem. A Cstv. 40. § (3) bekezdésében írt feltételek felperes és az I. rendű alperes vonatkozásában fennállnak, így a vélelem is érvényesül; míg a felperes és a II. rendű alperes a Cstv. 40. § (3) bekezdésében írt feltételek nem álltak fenn, ekként a perben a felperesnek kellett bizonyítania az elsődleges kereset vonatkozásában, hogy a II. rendű alperes tudott vagy tudnia kellett a felperes hitelezők kijátszására irányuló szándékáról; illetve a másodlagos keresettel összefüggésben a felperesnek bizonyítania kellett a II. rendű alperes vonatkozásában a szerződés ingyenességét.

[86] A felperes ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a felperes és a II. rendű alperes ugyanazon székhelyen működtek, vezető tisztségviselőik közös gazdasági érdekeik mentén hosszabb ideje együttműködnek; mindketten tagjai a H. M. Kft.-nek. Csatolt kifizetési jegyzéket annak igazolására, hogy a II. rendű alperes törvényes képviselője a felperes megbízása alapján egy alkalommal a felperes pénztárából készpénzbefizetést teljesített a felperes bankszámlájára. Az ítéltábla álláspontja szerint ez önmagában nem lenne elegendő annak igazolására, hogy – amennyiben fennállt – a II. rendű alperes is tudott a felperes hitelezők kijátszására irányuló szándékáról; ennek azonban a vagyonszőkenés bizonyítottságának hiányában nem volt jelentősége.

[87] A felperes tehát nem bizonyította a Cstv. 40. § (1) bekezdés *a)* pontjában írt konjunktív feltételek fennállását, elsődleges keresete nem volt alapos.

[88] A felperes egymással eshetőleges viszonyban előterjesztett kereseti kérelmei közül az ítéltábla az elsődlegesként megjelölt kereseti kérelmet az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi álláspontjára tekintettel alaptalannak ítélete, ezért – egyetértve a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezletén 2017. november 20-i ülésén meghozott 24. számú állásfoglalásban írtakkal – érdemben vizsgálta a felperes másodlagos kereseti kérelmének megalapozottságát. Ennek nem képezte érdemi akadályát az alperesek azon nyilatkozata, amely szerint fellebbezésük nem irányul az elsőfokú bíróság másodlagos kereset tárgyában kifejtett indokainak felülbírálatára. Az eshetőleges halmazatban előterjesztett kereset esetén ugyanis a perben csak egy kereset kerül elbírására, ami jelen esetben a felperes elsődleges keresete volt. Mivel az elsőfokú bíróság az elsődlegesként megjelölt keresetet megalapozottnak ítélte, a másodlagos kérelmet vizsgálnia nem kellett, arról az ítélet rendelkező részében foglalt, anyagi jogerőhatással bíró döntést nem hozott; azt az elsődleges kereseti kérelem tekintetében elfoglalt eltérő anyagi jogi álláspontja miatt a másodfokú bíróságnak kellett elbírálnia.

[89] Az ítéltábla a felperes Cstv. 40. § (1) bekezdés *b)* pontjára alapított keresetét is megalapozatlannak találta. A felperes ezen kereseti kérelmét előbb arra alapította, hogy a felperes ingyenesen engedményezte 250 333 333 forint összegű követelését a II. rendű alperesre, majd arra, hogy a felperes az engedményezési szerződéssel végleg elesett a két S.

gyorsító tulajdonjogának megszerzésétől; a II. rendű alperes a határozott időre járó teljes díjazáshoz hozzájutott és a berendezések tulajdonjogát is megtarthatta. A már kifejtettek szerint az ingyenességet a Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján a II. rendű alperes vonatkozásában nem lehetett vélelmezni. A támadott szerződés szerint a 250 333 333 forint követelését a felperes az őt terhelő 430 500 000 forint tartozás megfizetésének átvállalása fejében, azaz nem ellenérték nélkül engedményezte. A felperes továbbá állította, hogy a felperes a támadott szerződéssel ingyenesen lemondott a II. rendű alperes tulajdonát képező eszközök megszerzésének jogáról, azonban a már kifejtettek szerint jelen perben a felperes nem bizonyította, hogy a közreműködői szerződés alapján ezen eszközök megszerzésére jogosult volt, különös tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes törvényes képviselőjének és az I. rendű alperes és a Kórház közötti szerződésnek a tanúsága szerint a konstrukció végső eredményeként a felek azt kívánták elérni, hogy a közreműködési szerződések láncolatával érintett eszközök a szerződések megszűnését követően a Kórház tulajdonába kerüljenek. Az szintén nem bizonyított, hogy az új berendezésekkel kiváltott korábbi eszközök a kiváltást követően a közreműködői szerződés megszűnése esetén a felperes tulajdonába kerültek volna, a rendelkezésre álló szerződésekből ugyanis ez nem következik.

[90] Az ítéltábla tehát a felperes elsődleges és másodlagos keresetét is magalapozatlannak ítélte, ezért a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[91] Az elsőfokú bíróság érdemi döntésének a megváltoztatása folytán módosult a felek pernyertessége/pervesztessége is, a felperes teljes egészében pervesztes, az alperesek pernyertesek lettek, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a perköltség és meg nem fizetett illeték viseléséről rendelkező részét is megváltoztatta és mellőzte az alperesek perköltség és kereseti illeték megtérítésére történő kötelezését.

[92] A felperes teljes egészében pervesztes lett, emiatt a Pp. 83. § (5) bekezdése szerint felszámított perköltségének megtérítésére nem tarthat igényt, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján viszont köteles az alperesek perrel felmerült költségének megtérítésére.

[93] Az I. és II. rendű alperes az elsőfokú eljárással összefüggésben „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdés c) pontja szerint számították fel a perköltségüket. A II. rendű alperes 55. sorszámú előkészítő iratában a felperes által megjelölt 250 333 333 forintos pertárgyértéket kérte ennek alapjaként figyelembe venni, míg az I. rendű alperes az ügyvédi munkadíj számítását 680 333 333 forintos pertárgyérték alapján kérte. A Pp. 21. § (2) bekezdés a) pontja szerint a per tárgyának értéke a felperes által engedményezett 250 333 333 forint, ennek alapján az alpereseket személyenként 4 703 333 forint + áfa összegű elsőfokú perköltség illetné meg. Az ítéltábla ugyanakkor ezen összeget az elvégzett ügyvédi tevékenységgel nem találta arányban állónak, ezért azt az Ükr. 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte. Ezzel összefüggésben figyelembe vette a jogi képviselőket a magas pertárgyérték alapján terhelő jelentősebb felelősség mellett (BDT2019.3965.) azt, hogy az eljárás az alperesi jogi képviselők részéről szerteágazó, többrétű jogi indokolást és érvelést, bonyolult számításokat nem igényelt; okiratok csatolásán túl a perben további bizonyítás felvételére sem került sor. Az ítéltábla ezen tevékenységgel arányban álló 3 000 000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte a pervesztes felperest.

[94] „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés *i)* pontja szerint fennálló tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett kereseti illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése szerint a felperes köteles megfizetni.

[95] Az alperesek fellebbezése eredményre vezetett, a felperes ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint köteles megtéríteni a másodfokú eljárással felmerült költségeiket is. Perkölségként az Ükr. 3. § (2) bekezdés *c)* pontja szerinti ügyvédi munkadíjat számították fel. Az Ükr. 3. § (2) bekezdés *c)* pontja és (5) bekezdése szerint az alpereseket személyenként 2 351 670 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj illetné meg. Az ítéltábla az ügyvédi munkadíjat az Ükr. 3. § (6) bekezdése alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló 1 500 000 forint + áfa összegre mérsékelte, figyelemmel arra, hogy az alperesek jogi képviselői ugyan részletes, de részben az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismétlő fellebbezéseket szerkesztettek, és a másodfokú eljárás során csupán egy rövid tárgyaláson vettek részt, amelyen az ítéltábla bizonyítást sem folytatott le.

[96] A felperes köteles továbbá megtéríteni az államnak az alpereseknek az elsőfokú bíróság által engedélyezett, a fellebbezési illetékre kiterjedő részleges költségfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett fellebbezési illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése szerint szintén.

Debrecen, 2024. december 12.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró